

Galović

Knjižnica i čitaonica
Koprivnica

Završna svečanost Olimpijade čitanja 2017.

Program «Rastemo čitajući: poticanje rane pismenosti u ruralnim područjima Koprivničko-križevačke županije»

IZVJEŠĆE O RADU KNJIŽNICE I ČITAONICE „FRAN GALOVIĆ“ KOPRIVNICA U 2017. GODINI ZA GRADSKO VIJEĆE

Knjižnica i čitaonica «Fran Galović» Koprivnica,
Zrinski trg 6, 48000 Koprivnica,
OIB: 82278819336, MB: 3190129
Tel.: 048/622-363, Ravnateljstvo: 048/622-131, fax: 048/220-147,
e-mail: info@knjiznica-koprivnica.hr, www.knjiznica-koprivnica.hr
Urbroj: 147/18
Koprivnica, 12.2.2018.

8 900
članova

187 523
posuđene građe

79 431
posjeta uz
posudbu građe

5 563
posuđenih
DVD-a

37 357
posjeta
uz ostale usluge,
obrazovno-kulturne
programe i akcije

9 071
korištenja
interneta

6 827
nabavljenih
jedinica
građe

945
pretraživanja
literature za
seminare,
maturalne
radnje...

174
tone
prenesenih
knjiga

UVOD

Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica (dalje: Knjižnica) je narodna knjižnica koja obavlja funkciju **gradske knjižnice** i **županijske matične knjižnice**. **Osnivač i vlasnik** Knjižnice je Grad Koprivnica.

Knjižnica je dobitnica lokalnih, nacionalnih i međunarodnih **nagrada i priznanja**, od kojih su najvažnije:

- **Plaketa Grada Koprivnice** (2006.)
- **Zahvalnica Koprivničko-križevačke županije** (2009.)
- **Nagrada Zaklade Dr. Ljerka Markić Čučuković** za poseban doprinos knjižničarskoj struci za izobrazbu knjižničara za rad sa slijepim i slabovidnim osobama i sudjelovanje u međunarodnim programima (2010.)
- **EIFL Public Library Innovation Programme (EIFL-PLIP) Innovation Award** za program potpore romskoj zajednici (2013.)
- **Nacionalno priznanje Hrvatskoga knjižničarskog društva „Knjižnica godine“** (2013.)
- **The 2014 American Library Association (ALA) Presidential Citation for Innovative International Library Projects** for In-house library training program supporting Roma people (2014.)
- **INELI Balkans Innovation Award** (International Network of Emerging Library Innovators/Balkan region) (2016.)
- **Priznanje za 5. mjesto** na natječaju za **Najbolje Zelene knjižnice** u RH (2017.)

Primjeri dobre prakse Knjižnice uvršteni su u brojne **međunarodne publikacije**, a ovdje ističemo sljedeće:

1. Knjiga preporuka za Europsku komisiju na temu Kulturna raznolikost i interkulturni dijalog (http://ec.europa.eu/culture/library/reports/201405-omc-diversity-dialogue_en.pdf).
2. ELINET - Europska mreža za poticanje pismenosti (<http://www.eli-net.eu/good-practice/examples-of-good-practice/detail/project/knjige-za-bebe-books-for-babies>).
3. Digitalni vodič 1001 libraries to see before you die (<http://1001libraries.wordpress.com/2014/08/17/name-of-the-library-public-library-fran-galovic-in-koprivnica-croatia/>)
4. Sabolović-Krajina, D. Small Public Libraries as Publishers. // The Journal of Electronic Publishing (JEP), Volume 20, Issue 2: IFLA 2016 Satellite Meeting Proceedings - Libraries as Publishers: Building a Global Community, Summer 2017. Dostupno na: <http://www.journalofelectronicpublishing.org/>
5. Krulić Gačan, M. Crisis of Professional Identity or Challenge for Personal Development : My Story as a Reference and User Services Librarian.// IFLA World Library and Information Congress, 83rd IFLA General Conference and Assembly, TEMA: Libraries. Solidarity. Society., Wrocław, Poland, 19. - 25.8.2017. Dostupno na: <http://library.ifla.org/1638/1/122-krulic-en.pdf>

Knjižnica je i u 2017. godini djelovala u skladu sa zakonskim odredbama, svojim Programom rada i strateškim smjernicama - misijom, vizijom, vrijednostima i ciljevima. Poslovanje i organizacija rada bili su usmjereni na osiguravanje **ravnopravnog pristupa znanju**,

informacijama i kulturno-obrazovnim sadržajima svim dobnim i društveno-profesionalnim skupinama stanovništva grada Koprivnice i Koprivničko-križevačke županije. Koristila se za potrebe obrazovanja, razonode, kvalitetnog provođenja slobodnog vremena, cjeloživotnog učenja, stjecanje kvalifikacija i prekvalifikacija, pokretanje vlastitog poduzetništva i dr. Doprinosila je većoj kvaliteti života u lokalnoj zajednici s fokusom na: **poticanje čitanja i pismenosti** na tradicionalnim i novim medijima, posebice kod djece i mladih; korištenje suvremene **informacijsko-komunikacijske tehnologije; socijalnu inkluziju** građana u nepovoljnom položaju i **zagovaranje** adekvatnih prostornih i kadrovskih preduvjeta za društveno-komunikacijski višeslojnu knjižnicu 21. stoljeća.

Knjižnica je djelovala kroz **odjele i službe**: Dječji odjel, Odjel za odrasle, Stručno-znanstveni odjel, Bibliobusna služba, Služba nabave i obrade, Županijska matična služba, Računovodstveno-upravna i tehnička služba. Knjižnicom je upravljalo **Upravno vijeće**, koje je održalo 14 sjednica. Stručni rad Knjižnice zajedno s ravnateljicom vodilo je **Stručno vijeće**, koje je održalo 10 sjednica. **Ravnateljica** je obavljala poslove rukovođenja, organiziranja, vođenja rada i poslovanja te pravnog zastupanja Knjižnice. U raspravu i odlučivanje o stručnim i organizacijskim poslovima bili su uključeni svi djelatnici Knjižnice, a rad se zasnivao na timskom radu.

1. ČLANOVI

U 2017. godini u Knjižnicu se **učlanilo 8900 osoba**, što je za 391 ili 4,2% manje nego u 2016. Neki od pretpostavljenih razloga za manje učlanjivanje su *vanjski*, kao što je smanjenje broja stanovnika zbog iseljavanja, pad nataliteta, manje školske djece, starenje stanovništva, konkurencija drugih sadržaja za provođenje slobodnog vremena te *unutarnji*, kao što su ograničenja skućenog prostora, naročito Dječjeg odjela i Odjela za odrasle, nepristupačnog prostora na katovima Knjižnice djeci i odraslima s teškoćama kretanja te ograničene mogućnosti ponude novih, naročito ITC usluga i programa atraktivnih djeci i mladima. **Članstvo je obnovilo 7730 osoba ili 86,84%**, što je za 728 obnova ili 11,5 % više nego u 2016. **Prvi put se učlanilo 1170 osoba ili 13,16%** od ukupnog broja (1118 ili 11,5% manje nego u 2016.). Iako je sveukupno zabilježen pad članstva u odnosu na 2016., podatak o povećanju broja osoba koje obnavljaju članstvo ukazuje na zadovoljstvo uslugama Knjižnice. Osim toga, Knjižnica ima **najviši postotak obuhvata učlanjenih u narodne knjižnice u Hrvatskoj**, ako se u obzir uzme broj stanovnika Koprivnice i ukupan broj učlanjenih, a iznosi 29% (minimum standarda za narodne knjižnice je 15%). U Knjižnicu je učlanjeno **18% stanovništva Koprivnice**, odnosno **13% stanovništva Županije**.

U Dječji odjel učlanjeno je 1862 djece do 14 godina (20,9%), u Odjel za odrasle i Stručno-znanstveni odjel učlanjena je 4271 osoba (47,9%), a u bibliobus 2767 osoba (31%). Od ukupnog članstva, **5486 osoba ili 62% stanovnici su Koprivnice**, tj. gotovo **svaki šesti stanovnik** (30 872 stanovnika), dok je 3414 osoba ili 38% od ukupnog članstva uglavnom s područja Koprivničko-križevačke županije (115 582 stanovnika).

Subvencioniranu članarinu svojim su stanovnicima u Knjižnici omogućili Grad Koprivnica, Općina Gola i Općina Legrad. Besplatno korištenje bibliobusa za ukupno 2767 učlanjenih osigurala je Koprivničko-križevačka županija i sve općine na koprivničkom i đurđevačkom području, kao i Tvornica Carlsberg.

Struktura članova

U ukupnoj strukturi članova po **obrazovno-profesionalnom** kriteriju najviše ima učenika osnovnih škola (2980 ili 33,5%), potom zaposlenih (2204 ili 24,8%), učenika srednjih škola (830 ili 9,3%), umirovljenika (711 ili 8%), studenata (568 ili 6,4%), djece u bibliobusu (536 ili 6%), predškolske djece u Dječjem odjelu (493 ili 5,5%), nezaposlenih (467 ili 5,2%), ostalih (111 ili 1,2%).

Struktura po **stručnoj spremi** ukazuje da je 4712 ili 52,9% članova u procesu obrazovanja, 1501 ili 16,9% ima srednju stručnu spremu, 1036 ili 11,6% visoku stručnu spremu/mag. struke, 470 ili 5,3% višu stručnu spremu/prvostupnik, 178 ili 2% ima nižu stručnu spremu, 43 ili 0,5% ima znanstveni magisterij, a 15 ili 0,2% doktorat znanosti (razlika do 8900 članova otpada na djecu koja još nisu krenula u školu – 945 ili 5,5%).

Struktura članova po **dobi** ukazuje da djeca (bebe, mala djeca, predškolci i osnovnoškolci) i mladi do 30 godina (srednjoškolci, studenti i drugi) čine 5943 ili 58% ukupnog članstva Knjižnice. Odrasli od 31-65 godine čine 2561 ili 28,8%, a 396 ili 4,4% osobe treće životne dobi iznad 65 godina (199 ili 2,2% članova nema upisan datum rođenja).

Struktura po **socijalnom statusu** ukazuje da se u 2017. u Knjižnicu učlanilo 293 djece iz obitelji s troje i više djece izvan Koprivnice, 21 osoba s invaliditetom i 12 nositelja socijalnih iskaznica (svi oni nemaju sufinanciranu članarinu od strane jedinica lokalne uprave, već im je Knjižnica donira).

Prema **spolu**, u Knjižnicu se učlanilo 5451 ženskih osoba (61%) i 3449 muških osoba (39%).

Posjeti

Ukupan broj **fizičkih posjeta** prilikom korištenja građe, usluga i programa Knjižnice iznosio je 116 788 ili 419 u prosjeku dnevno. Od toga je broj posjeta uz posudbu građe iznosio 79 431 ili 285 posjeta u prosjeku dnevno. Broj posjeta uz ostale usluge, obrazovno-kulturne programe i akcije iznosio je 37 357 ili 134 posjeta dnevno. I nadalje se uočava trend porasta **korištenja virtualnih usluga** - zabilježeno je 37 837 posjeta web stranici Knjižnice, 2710 pratitelja na Facebook stranici Knjižnice, 641 pratitelj na Facebook stranici bibliobusa, 175 pratitelja na Twitter profilu, 243 na Pinterestu. Broj upita preko e-maila iznosio je 625 i Facebooka 255.

2. KNJIŽNIČNA GRAĐA

Ukupni knjižnični fond iznosio je na kraju 2017. godine 176 464 jedinica (4248 više nego u 2016.) ili 5,72 jedinica po stanovniku Grada Koprivnice (30 872), odnosno 1,53 jedinica po stanovniku Županije (115 584). Od toga je **knjiga** bilo 168 230 sv. (3702 više nego u 2016. ili 5,45 knjiga po stanovniku Grada Koprivnice i 1,46 knjige po stanovniku Županije), a **neknjižne građe** 8214 jedinica (CD-a, CD-ROM-ova, DVD-a, zemljopisnih karata, igračkica, razglednica), a što je 0,27 jedinica po stanovniku Grada i 0,07 po stanovniku Županije.

U 2017. godini za nabavu knjižnične građe **sveukupno** je **utrošeno** 553.589,22 kn. Sredstva su osigurali **Grad Koprivnica** 140.000,00 kn (na razini 2016. godine), **Koprivničko-križevačka županija** 5.000,00 kn (za 49.000,00 kn manje nego u 2016.) i **Ministarstvo kulture** 362.000,00 kn (7.000,00 kn više nego u 2016. godini). Iz **vlastitih izvora** Knjižnica je osigurala 46.589,22 kn.

Ukupno je **nabavljeno 6827 jedinica knjižne i neknjižne građe** u iznosu od **667.561,07 kn** - od toga 6274 sv. **knjiga** u iznosu od 619.687,95 kn i 553 jedinice **neknjižne građe** u iznosu od 47.873,12 kn. Kupljeno je 5262 sv. knjiga, a na poklon je dobiveno 1012 sv. knjiga u iznosu od 92.093,04 kn. Kupljeno je 410 jedinica neknjižne građe u iznosu od 41.306,07 kn, a na poklon je dobiveno 143 jedinice u iznosu od 6.567,05 kn.

Knjižnica je dobila vrijedne **donacije knjižne građe** od mnogobrojnih građana. Posebno treba istaknuti poklon obitelji Haramija za buduću Zbirku Ivana Haramije Hansa unutar Zavičajne zbirke, zatim donaciju stručne literature i monografija na stranim jezicima Damira Polančeca, kao i donaciju knjiga na engleskom jeziku posredstvom Lidije Mulvaj.

Nabavu knjižnične građe pratilo je **godišnje izlučivanje iz fonda** kao i otpis nakon revizije neknjižne građe. Ukupno je **otpisano** 2296 jedinica građe i to po kriterijima dotrajalosti 1165

jedinica i uništenosti 1131 jedinica. S obzirom na vrstu knjižnične građe to je 1403 svezaka knjiga i 893 jedinica neknjižne građe.

Posudba

Ukupno su posuđene 187 523 jedinice ili 672 u prosjeku dnevno. Broj **posudbi knjiga** iznosio je 179 310 ili 640 u prosjeku dnevno. Broj **posudbi neknjižne građe iznosio je** 8213 ili 29,4 u prosjeku dnevno.

3. PROGRAMI KULTURNO-OBRAZOVNE ANIMACIJE

Izložbe

U izlozima i prostorima Knjižnice postavljena je **131 izložba** knjižne i srodne građe s ciljem populariziranja knjiga, čitanja te praćenja obljetnica, društvenih, kulturnih i drugih zbivanja zavičajnog, nacionalnog i općeg karaktera.

Kulturno-obrazovni programi

Knjižnica je organizirala brojne kulturno-obrazovne programe zahvaljujući suradnji s brojnim vanjskim suradnicima. Sveukupno je organizirano **339 programa s 9248 posjeta**. Od toga je za djecu do kraja osmogodišnje škole organizirano 227 programa s 4637 posjeta (151 kulturno-edukativni program u organizaciji Dječjeg odjela s 3495 posjeta, a u organizaciji Bibliobusne službe 76 programa s 1142 posjeta). Održan je 101 program za odrasle s ukupno 2624 posjeta (u organizaciji Odjela za odrasle sa Stručno-znanstvenim odjelom 88 programa s 2489 posjeta, a u organizaciji Bibliobusne službe 7 programa sa 135 posjeta) te 17 programa zajedničkih za djecu i odrasle s 1987 posjeta.

Od informatičke, informacijske i knjižnične **poduke** koju daju knjižničari korisnicima održani su programi: poduka za **nezaposlene**, poduka za odrasle u **osnovnom obrazovanju**, posjeti djece iz **dječjih vrtića, osnovnih i srednjih škola** knjižnici. Knjižničari su sudjelovali sa svojim podukama na 8 radionica s ukupno 60 posjetitelja u tzv. **CISOK-ovom Knjižničnom kutku** (CISOK = Centar za informiranje i savjetovanje o karijeri djeluje u okviru Hrvatskog zavoda za zapošljavanje).

Knjižnica je pokrivala životni ciklus i raznolikost potreba i interesa svojih korisnika. **Književni susreti, tribine, predavanja i radionice i akcije za djecu, mlade i odrasle** provodili su se u okviru programa *Knjige za bebe, Pričaonice za bebe i malu djecu do 3 godine, Pričaonice za djecu predškolske dobi od 4 godine nadalje, Jezični globus, Kreativne radionice, Male knjižnice u pedijatrijskim ordinacijama, Olimpijada čitanja 2017., Radionice upoznavanja novih tehnologija, Mladi za mlade, Svijet na dlanu, Zdravstvene konzultacije, Zelena knjižnica, Knjižnica je više od knjiga – zajedno do zapošljavanja, Čitajte na drugačiji način – posudite e-čitač i čitajte e-knjige!, Koprivnička agora 21: kultura i obrazovanje u Koprivnici u kontekstu EU - Ciklus okruglih stolova i tribina, Dan otvorenih vrata Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“, Ljeto u knjižnici, Tržnice knjiga, Čitanje pod suncobranima, Koprivnica čita, Noć knjige, Tjedan cjeloživotnog učenja, Mjesec hrvatske knjige, Dan hrvatskih knjižnica, Dan grada Koprivnice. Treba istaknuti program *TEDxKoprivnicaLibrary*, koji je pokrenuo dipl. knjižničar Petar Lukačić i dobio licencu pa je Knjižnica u tome prva u Europskoj uniji.*

Pokrenuti su **novi projekti, programi i usluge**, a u fokusu je bila implementacija *projekta Bibliobusne službe „Rastemo čitajući: poticanje rane pismenosti u ruralnim područjima Koprivničko-križevačke županije“*, koji je nagrađen međunarodnom nagradom INELI Balkans za inovativne knjižnične usluge i financiran u iznosu od 4.000 eura iz Zaklade Bill i Melinda Gates. Osim toga, pokrenuti su projekti podrške Vladinom e-servisu *„Postanite e-Građani – potražite pomoć knjižničara“*. Knjižnica se nizom aktivnosti uključila u *Nacionalnu kampanju za osobe s teškoćama čitanja i disleksijom, „I ja želim čitati!“*. Uvedene su *nove tehnologije i mediji u knjižnici*

– robotika, micro: bit računala, digitalizacija publikacija, playstation i promocija čitanja QR kodovima te je zaživio program *Volontiranje u knjižnici*. Veliki odaziv među djecom imala je i *Olimpijada čitanja*, kampanja osmišljena i provedena u Dječjem odjelu.

Programi Knjižnice **podupirali su i promicali kulturne vrijednosti** u zajednici: očuvanje baštine, kulture, povijesti i tradicije na inovativan način, ohrabrivanje umjetničkog i kulturnog razvoja ljudi svih dobnih skupina, podupiranje cjeloživotnog učenja djece i odraslih, osiguravanje prostora za formalno i neformalno okupljanje građana, podrška multikulturalnosti u lokalnoj zajednici i društvu u cjelini, upoznavanje i afirmiranje kulture manjina i drugih kultura.

Programi potpore socijalnoj inkluziji

Knjižnica je i u 2017. provodila socijalno inkluzivne knjižnične usluge i programe za slijepe i slabovidne, Rome, nezaposlene, starije, osobe s invaliditetom i dr.

Knjižnična usluga za slijepe i slabovidne pokrenuta je u partnerstvu s Udrugom slijepih Koprivničko-križevačke županije 2006. godine kao pilot projekt u Hrvatskoj zahvaljujući sredstvima Europske unije u okviru Programa CARDS 2002 (podizanje kvalitete socijalnih usluga u lokalnoj zajednici). Zbirka za slijepe i slabovidne na kraju 2017. ukupno je brojila 1461 jedinicu građe – od toga zvučnih knjiga 1146 (CD-a), tiskane građe 133 sveska (20 knjiga na brajici, 29 knjiga za slijepe, 67 taktilnih slikovnica, 17 knjiga uvećanog tiska). U 2017. nabavljeno je 88 zvučnih knjiga na CD-ima za slijepe i slabovidne u Daisy formatu. U 2017. zvučne knjige je posuđivao 41 korisnik, uključujući i 24 osobe s disleksijom. Održano je 6 obrazovno-kulturnih programa s 95 posjeta. Posebno treba istaknuti da su svi programi bili **integracijskog karaktera**, tj. na njima su sudjelovale slijepe osobe i videće osobe, a organizirani su u suradnji s Udrugom slijepih Koprivničko-križevačke županije.

Programe potpore Romima Knjižnica organizira od 2000. godine s ciljem senzibilizacije šire lokalne zajednice na potrebe romske zajednice, njihov jezik i kulturu. Uz provođenje različitih programa za depriviranu romsku djecu i mlade (multikulturalne radionice, informatičke i informacijske poduke), Knjižnica inicira i organizira umrežavanje stručnjaka različitih profila u lokalnoj zajednici u cilju jačanja njihovih kompetencija u radu s romskom djecom u školama, knjižnicama i dječjim vrtićima. Od 2010. u Knjižnici se održavaju okrugli stolovi zasnovani na razmjeni iskustva pojedinih stručnjaka i sudjelovanje predstavnika Županije i Grada Koprivnice. Za programe potpore Romima Knjižnica je dobila nekoliko međunarodnih nagrada i priznanja, a najnoviji je vezan uz socijalnu inkluziju romske djece u dječje vrtiće i program predškole u nagrađenom projektu Bibliobusne službe **„Rastemo čitajući: poticanje rane pismenosti u ruralnim područjima Koprivničko-križevačke županije“**, koji je uspješno implementiran u prvoj polovici 2017.

Osim toga, u 2017. održana su još 4 **programa potpore Romima sa 86 posjeta**. Povodom obilježavanja 8.4., Svjetskog dana Roma održan je **8. okrugli stol „Iskustva u radu s romskom djecom u dječjim vrtićima, školama i knjižnicama na koprivničkom području“** na temu „Suradnja s roditeljima Romima“ u suradnji s Udrugom Roma „Korak po korak“ Koprivničko-križevačke županije, POU Korak po korak iz Zagreba i Mrežom podrške romskoj djeci REYN Hrvatska. Na inicijativu Knjižnice prikupljene su **donacije za djecu u romskim naseljima** u Općini Novigrad Podravski te im uručene prilikom posjeta u lipnju 2017.

4. DIGITALIZACIJA ZAVIČAJNE KULTURNE BAŠTINE

Knjižnica od 2007. godine, među prvim kulturnim ustanovama u Hrvatskoj, **provodi projekte digitalizacije** svog zaštićenog, zavičajnog fonda kako bi mu osigurala što širi pristup i omogućila dostupnost preko interneta. Do sada je sa suradnicima (Muzej grada Koprivnice, Državni arhiv u Varaždinu, Povijesno društvo, poduzeće „Glas Podravine i dr.) inicirala i realizirala nekoliko

projekata digitalizacije: *Glas Podravine 1950. - 2007.* (2008.), prvi projekt realiziran u okviru nacionalnog projekta Digitalizacija hrvatske kulturne baštine Ministarstva kulture RH; *Fran Galović On-line* i *Digitalizirani koprivnički tisak 1950. -2008.* (2009.); *Digitalizirane koprivničke razglednice* (2011.), *Glas Podravine 2009. - 2011.*, *Podravski zbornik 1975. - 2012.* (u suradnji s Muzejom grada Koprivnice), „*Glas Podravine*“ 2012. - 2017. i Virtualna izložba „*Koprivnica i Prvi svjetski rat*“ http://kkb.arhivx.net/kc_1st_world_war/ (2015.).

U 2013. pokrenut je lokalni i kooperativni digitalni *repozitorij „Koprivnička kulturna baština“*, prvi takve vrste u Hrvatskoj, koji je na jednom mjestu pohranjivao digitaliziranu kulturnu baštinu Koprivnice i koprivničkog kraja. U 2017. nije pronađeno rješenje s partnerskim ustanovama o zajedničkoj budućnosti ovog repozitorija, pa je **Knjižnica prenijela svoje digitalizirane baze s platforme ArhivPro na novu platformu Metelgrad** (<http://library.foi.hr/zbirke/koprivnica/index.php>). Time je nastavila sustavno strukturiranje i objedinjavanje budućih projekata digitalizacije raznolike zavičajne kulturne baštine.

5. SURADNJA

Knjižnica je i u 2017. realizirala mnogobrojne programe i projekte zahvaljujući dobro razvijenim suradničkim odnosima, partnerstvima i umrežavanju na **lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini**. Suradivala je s pojedincima, ustanovama, poduzećima i udrugama, Gradom Koprivnicom, Koprivničko-križevačkom županijom, općinama, mjesnim zajednicama, Ministarstvom kulture, Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa, Agencijom za odgoj i obrazovanje. Knjižnicu je posjetila **delegacija Ureda UNICEF-a u Hrvatskoj** te izrazila impresioniranost programima Knjižnice za djecu, posebice u nepovoljnom položaju.

Velika pozornost posvećivala se daljnjem razvijanju **međunarodne suradnje**. Knjižnica je uključena u programe: *INELI-Balkans* (International Network of Emerging Library Innovators/Balkan region), međunarodnu organizaciju *EIFL* (Electronic Information for Libraries), *NAPLE* (National authorities of public libraries in Europe) *Sister Libraries*, *WSIS* (UN - World Summit on Information Society), *Erasmus+* te istraživački projekt *COURAGE* (“Cultural Opposition – Understanding the CultuRal HeritAGE of Dissent in the Former Socialist Countries”).

U suradnji s **Goethe institutom Kroatien** iz Zagreba potpisan je sporazum o suradnji te formirana Zbirka Goethe koja sadrži ukupno 184 jedinice knjižnične građe na njemačkom jeziku. Suradnja s **Francuskim krugom** iz Koprivnice također je omogućila nastanak manje zbirke knjiga na francuskom jeziku od ukupno 50 svezaka.

6. STRUČNO OBUČAVANJE I USAVRŠAVANJE KNJIŽNIČARA

Stručnom obučavanju i usavršavanju djelatnika Knjižnice posvećivala se i u 2017. velika pozornost kao preduvjetu kvalitetnog djelovanja Knjižnice i provođenju **koncepta učeće organizacije**. Svi stručni djelatnici Knjižnice bili su uključeni u neke od programa edukacije, ovisno o vrsti poslova koje obavljaju. Knjižničari su sudjelovali na **36 stručnih skupova i programa**, a od toga na 6 sponzoriranih stručnih skupova u inozemstvu (Petar Lukačić je pozvan kao predstavnik Hrvatske na svečani početak kampanje u povodu 30. obljetnice programa Erasmus+ Europske unije u Bruxelles, Belgija te izabran u jakoj međunarodnoj konkurenciji za nagradno sudjelovanje na knjižničarskoj konferenciji u Aarhusu, Danska; Maja Krulić Gačan i Ida Gašpar sudjelovale su s izlaganjem na Svjetskom kongresu knjižničara i informacijskih stručnjaka u Wroclawu, Poljska; Ana Škvarić je kao dobitnica nagrade za inovativni projekt sudjelovala na stručnoj edukaciji u Ateni, Grčka; Kristian Ujlaki je održao izlaganje u Novom Mestu, Slovenija, a Ljiljana Vugrinec u Beogradu, Srbija). Koprivnički knjižničari su sveukupno održali **39 izlaganja**, od toga 5 na inozemnim stručnim skupovima. Nekoliko zaposlenika bilo je na stručnom izletu u Pragu te Sajmu knjiga Interliber. Knjižničari su **objavili 5 recenziranih stručno-znanstvenih radova** (od toga 2 u međunarodnim

publikacijama) te **43 rada i priloga u nerecenziranim publikacijama** (Podravski zbornik, Svezak, Novosti HKD-a, Školske novine, Pančevačko čitalište i dr.).

U 2017. Knjižnica je (su)organizirala 14 **programa** stručne edukacije s 418 posjeta. Posebno treba istaknuti organizaciju četiri predavanja za roditelje o važnosti čitanja i kvalitetnog korištenja informacijsko-komunikacijske tehnologije u okviru implementacije projekta „**Rastemo čitajući**“ u dječjim vrtićima u Drnju, Đelekovcu, Peterancu i Sigecu. Knjižnica je inicirala i organizirala 8. okrugli stol „**Iskustva u radu s romskom djecom u dječjim vrtićima, školama i knjižnicama na koprivničkom području**“ te niza edukativnih programa za roditelje i stručnjake na temu **teškoća čitanja i disleksije** u okviru Nacionalne kampanje „I ja želim čitati“. Također je bila **suorganizator** stručnog skupa Najljepši školski vrtovi s HRT-om, Gradom Koprivnicom i Koprivničko-križevačkom županijom te 2 radionice Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

Hrvatska knjižničarska zajednica prepoznaje koprivničku Knjižnicu kao **centar izvrsnosti** i jednu od najboljih narodnih knjižnica u Hrvatskoj te očekuje inicijativu koprivničkih knjižničara u raznim područjima stručnog i društvenog života. Velik broj koprivničkih knjižničara bio je uključen u **tijela knjižničarskog društva** te najvažnije projekte i programe u hrvatskom knjižničarstvu, uključujući i njihovu organizaciju. Bili su uključeni i u niz tijela i projekata u lokalnoj zajednici. Praksa Knjižnice često je bila predmet znanstvenih istraživanja te on-line predavanja na odsjecima za knjižničarstvo Sveučilišta u Zadru i Osijeku.

7. BIBLIOBUS

Bibliobus („putujuća knjižnica“, „knjižnica na kotačima“) je namijenjen osobama koje zbog udaljenosti svojeg mjesta stanovanja ne mogu koristiti stacionirane knjižnice. Posebna pozornost posvećuje se djeci predškolskog i školskog uzrasta – učenicima osnovnih škola i polaznicima dječjih vrtića u udaljenim naseljima, starijima i nemoćnima (bibliobus obilazi Dom za starije i nemoćne u Koprivnici te dvije osobe s invaliditetom u njihovim domovima). Bibliobus je imao jednog korisnika zvučnih knjiga, koji je posudio 13 jedinica. Prvi bibliobus nabavljen je 1979. godine, kao četvrti te vrste u Hrvatskoj. Zbog dotrajalosti i čestih kvarova u 2003. se krenulo u nabavu novog, suvremenijeg vozila, koje je počelo s radom 13.3.2004. godine. Danas bibliobus ima 50 stajališta u 39 naselja, od toga **41 stajalište u 33 naselja na području 17 općina** (ukupno 42 300 stanovnika) - Koprivnički Bregi i Glogovac; Gola, Otočka, Novačka, Ždala i Gotalovo; Novigrad Podravski i Delovi; Drnje i Torčec; Koprivnički Ivanec i Kunovec; Rasinja, Subotica Podravska, Veliki Poganac i Kuzminec; Sokolovac i Velika Mučna; Hlebine, Legrad, Peteranec i Sigetec; Đelekovec i Imbriovec, Kloštar Podravski, Podravske Sesvete, Ferdinandovac, Kalinovac, Novo Virje (Medvedička, Drenovica i Crnec) i Molve, a **9 stajališta u 6 naselja u gradu Koprivnici**, odnosno u njegovim rubnim naseljima - Jagnjedovec, Reka, Starigrad, Vinica i Bakovčice, Dom za starije i nemoćne u Koprivnici i **poduzeće Carlsberg Croatia**. S **općinama i poduzećem Carlsberg** su sklopljeni ugovori o financijskoj naknadi za ovu uslugu, iz koje se pokriva članarina za stanovnike općina i naselja, odnosno zaposlenike poduzeća. U sufinanciranje ove djelatnosti uključena je i **Koprivničko-križevačka županija** (od 2008.), koja iz svoga Proračuna pokriva **oko 60% troškova djelatnosti pokretne knjižnice**.

8. FUNKCIJA ŽUPANIJSKE MATIČNOSTI

U okviru **županijske matične funkcije** Knjižnica je preko Županijske matične službe radila na unapređivanju i stručnom nadzoru nad radom narodnih i školskih knjižnica. Matičnost Knjižnice pokriva ukupno 5 samostalnih narodnih knjižnica (uključujući i 2 bibliobusa) te 36 školskih knjižnica. Zajedno s 4 specijalne i 3 spomeničke knjižnice i 5 mjesnih knjižničnih zbirki u općinama, u Županiji sveukupno djeluje 54 knjižnica. Posebna pozornost posvećivala se prikupljanju podataka i praćenju rada knjižnica, poticanju njihovog razvoja, unaprjeđenju stručnog rada i stručnom nadzoru te edukaciji i stručnom usavršavanju. U sklopu **praćenja i**

unapređenja rada knjižnica (stručni nadzor, sastanci, posjete knjižnicama) voditeljica županijske matične službe realizirala je 21 stručni posjet knjižnicama (13 u školskim i 8 u narodnim knjižnicama te 1 obilazak terena bibliobusom).

9. INFORMIRANJE I PROMIDŽBA

Knjižnica je i u 2017. veliku pozornost posvećivala odnosima s medijima, informiranju javnosti i promidžbi knjižnične djelatnosti. U 2017. je objavljeno **preko 350 napisa** u tiskanim medijima i portalima o knjižničnoj djelatnosti. Knjižničari su održali 4 **konferencije za medije**, dali 53 izjave za **radio postaje**, 21 izjavu za **TV postaje**, napisali su 188 **najava i osvrta** za medije, te objavili 704 **objava na društvenim mrežama** (FB). Oblikovali su 56 **pozivnica za događanja, kao i plakate**. Tiskali su promotivne materijale (bookmarkere, letke, mape, roll-up plakat).

10. NOVA OPREMA, INVESTICIJE I INVESTICIJSKO ODRŽAVANJE, DONACIJE

U 2017. nabavljena je **računalna oprema** (5 tableta, 4 kućišta, 2 monitora, 1 prijenosno računalo, 1 skener, 1 bar kod čitač) te **ostala oprema** (10 uredskih stolica, PlayStation za Dječji odjel, polica za knjige, projektor i nosač za projektor za Stručno-znanstveni odjel, korito za slikovnice za Dječji odjel, 3 mobilna uređaja i kamera za video-nadzor i dr.). **Tekuće i investicijsko održavanje zgrade i vozila provedeno je kroz** zamjenu dijela vanjske stolarije i soboslikarske i ličilačke radove. Značajna sredstva izdvojena su za **popravak bibliobusnog vozila**, koje je staro 13 godina te se sve češće kvari. Također su utrošena znatna sredstva i za **tekuće i investicijsko održavanje opreme** (servisi klima uređaja, ventilacije, sustava grijanja, servis vatrodajave, protuprovale i videonadzora, održavanje vatrogasnih aparata, popravak servera i računala i dr.).

Novčane donacije Knjižnica je dobila od tvrtke Hangar 18, Turističke zajednice Koprivničko-križevačke županije, tvrtke Inducta d.o.o., Hartmanna i Future Library za projekt INELI. **Kapitalne donacije** Knjižnica je dobila od Instituta za razvoj i inovativnost mladih (20 micro;bitova). Mnogobrojni građani poklonili su Knjižnici svoje **kućne biblioteke i svoje objavljene knjige**.

11. PRETPOSTAVKE ZA RAD KNJIŽNICE

Financijske pretpostavke

Ispunjavanje zadaća Knjižnice omogućilo je **financiranje knjižnične djelatnosti** prvenstveno sredstva iz proračuna Grada Koprivnice kao Osnivača, zatim Ministarstva kulture i Koprivničko-križevačke županije te iz vlastitih i ostalih sredstava Knjižnica (donacije, sponzorstva, zakasnine, članarine i dr.).

Ukupan prihod u 2017. iznosio je 3.969.388,27 kn. **Sveukupno smanjenje prihoda od 268.484,62 kn** u odnosu na 2016. godinu prvenstveno je vezano uz smanjenje prihoda Koprivničko-križevačke županije za nabavu knjižnične građe te uz ostvarenje prihoda u 2016. godini od prodaje nefinancijske imovine Gradu Koprivnici (prodaja ulaganja u sklopu kompleksa „Kampus“), dok se isti prihod ne bilježi u 2017. godini, smanjenje prihoda od članarina zbog održavanja većeg broja akcija besplatnog vraćanja knjižnične građe, te uz povećanje prihoda izvanproračunskih korisnika (Hrvatski zavod za zapošljavanje) za troškove osoba zaposlenih preko mjere Javni radovi i osobe zaposlene na stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, kao i uz povećanje kapitalnih i tekućih donacija doznačenih za projekt „Rastemo čitajući: poticanje rane pismenosti u ruralnim područjima Koprivničko-križevačke županije“ (međunarodna nagrada INELI). Usprkos smanjenim prihodima, Knjižnica je uspjela **realizirati**

sve planirane zadatke. Jedino se nije realizirala izrada projektne dokumentacije za novu knjižničnu zgradu, već je **dio sredstava za izradu projektne dokumentacije prenamijenjen za zamjenu dijela vanjske stolarije.** Sredstva iz Proračuna, od članarine i ostalih prihoda trošila su se **racionalno i svrsishodno** za poboljšanje usluga, knjižničnog fonda i unaprjeđivanje struke. Financijsku podršku programima i projektima Knjižnice trebala bi pratiti **adekvatna briga za društveni i materijalni status djelatnika Knjižnice,** bez čije stručnosti i iznimnog angažmana Knjižnica ne bi mogla obavljati svoju funkciju na tako profesionalan način. Realizacija ovako opsežnog programa sa svega 23 zaposlenika ne bi bila moguća da nije bilo njihovog timskog rada i maksimalnog zalaganja u suočavanju s problemima u mikro i makro okruženju.

Kadrovske pretpostavke

Knjižnica ima 23 zaposlenika na neodređeno vrijeme (20 djelatnika u potpunosti financira Grad Koprivnica, voditeljicu Županijske matične službe financira Ministarstvo kulture RH, a dva djelatnika u bibliobusnoj službi financira Koprivničko-križevačka županija). **Obrazovna struktura stalno zaposlenih je:** NKV 2, SSS 7, VŠS 3, VSS 10, dr.sc. 1.

Preko programa **privremenog zapošljavanja HZZO-a,** Javnih radova, zaposlene su 4 osobe na šest mjeseci, a preko Programa stručnog osposobljavanja za rad 1 dipl. knjižničar. Ispomoć je tijekom ljeta pružalo 60 studenata – stipendista Grada Koprivnice te 10-ak volontera. Jedna osoba je zaposlena na određeno vrijeme kao zamjena za roditeljni dopust na radnom mjestu dipl. knjižničar - informator u Dječjem odjelu.

Prostorne pretpostavke

Najveća prepreka daljnjem razvoju knjižnične djelatnosti je **nedostatak prostora za rad.** U prekrasnoj, moderno uređenoj zgradi na atraktivnoj lokaciji glavnog gradskog trga Knjižnica se nalazi skoro 40 godina. Od 1997.-2003. provedena je adaptacija i rekonstrukcija zgrade, ali kapaciteta za daljnje širenje unutar zgrade više nema. Knjižnica je brojem članova, građe i posjeta premašila 1058 m² prostora na kojima se trenutno nalazi. Prostor je nedostatan za smještaj svih zbirki te se koriste tri spremišta, od toga dva dislocirana. Prostor je skučen kako za nove programe koje korisnici očekuju od Knjižnice i privlačenje novih korisnika, tako i za dulje zadržavanje svih zainteresiranih postojećih korisnika. Skučen je i za uvođenje nove informacijsko-komunikacijske tehnologije i rješenja, kojim bi se racionaliziralo poslovanje. Također je nepristupačan mnogima koji imaju teškoće s kretanjem (osobe s invaliditetom u kolicima, mala djeca, starije osobe i dr.). Veliki problem je vlaga u podrumskom spremištu koja ugrožava uglavnom najstariju knjižničnu građu. Grad Koprivnica, kao Osnivač Knjižnice, prepoznao je problem nedovoljnog i nefunkcionalnog prostora Knjižnice, no vizija za njegovo rješenje još ne postoji.

Kada bi imala veći i funkcionalniji prostor te bolje uvjete za rad od postojećih, Knjižnica bi građanima mogla dati još brojnije i kvalitetnije usluge. Organizirala bi usluge za **malu djecu i potporu roditeljima** u njihovom odgoju koje bi se mogle provoditi češće, što je i želja roditelja, a ujedno bi se pridobio još veći broj korisnika. Za razliku od sadašnje situacije, prostor bi bio **primjeren za djecu s invaliditetom** te bi im bio omogućen osobni dolazak i korištenje knjižnice. Djeca bi imala **prostor za učenje i tihi rad.** Kada bi se osigurao primjeren prostor, u Knjižnici bi se radije okupljali i boravili u njoj **mlađi i stariji tinejdžeri,** kao **posebno osjetljive dobne skupine knjižničnih korisnika.** Dovoljno prostora bi bilo za **kulturno-obrazovne aktivnosti,** kao i za tihi, studijski rad i **učenje studenata i srednjoškolaca** u Stručno-znanstvenom odjelu. **Starije osobe i osobe s teškoćama kretanja, kao i** roditelji s malom djecom u kolicima ne bi imale prepreke u kretanju kao što imaju u postojećoj zgradi. Zgrada bi bila **dostupna** i onima koji dolaze osobnim automobilima. **Knjižnična građa** iz spremišnih prostora bi bila dostupna korisnicima te adekvatno smještena. Knjižnica bi mogla još kvalitetnije funkcionirati u potpori društvenom razvoju Grada i Županije kao **okupljalište i polivalentno središte zajednice koje bi objedinjavalo podršku obrazovanju, informiranju,**

kulturnom razvoju, cjeloživotnom učenju, zapošljavanju te razvoju kreativnosti i inovativnosti.

12. ZAKLJUČAK

Knjižnica je i u 2017. godini zadržala svoj status jedne od najboljih narodnih knjižnica u Hrvatskoj. Djelovala je kao značajno društveno središte grada Koprivnice i šire okolice te Koprivničko-križevačke županije koje u fokus stavlja:

- dobrobit svojih korisnika, kako pojedinaca tako i lokalne zajednice;
- kvalitetne, inovativne i kreativne metode i modele rada;
- socijalno uključivanje svih dobnih, profesionalnih i interesnih skupina građana, kao i onih s posebnim potrebama;
- model socijalno inkluzivnih knjižničnih usluga - usluge za slijepu i slabovidnu, uključivanje u rješavanje problema pripadnika romske zajednice;
- usluge za bebe i malu djecu;
- pružanje zdravstvenih informacija;
- razvoj i širenje bibliobusne službe;
- prilagođavanje društvenim i tehnološkim promjenama u užem i širem okruženju promicanjem i korištenjem novih informacijsko-komunikacijskih tehnologija, digitalizacijom zavičajne kulturne baštine, uvođenjem e-knjiga i e-usluga, informacijskim opismenjivanjem i obrazovanjem korisnika;
- njegovanje odgojnog i obrazovnog rada te kulturne i javne djelatnosti organiziranjem ciklusa tribina, okruglih stolova, radionica te nakladničkom djelatnošću;
- javnim zagovaranjem knjižnice i knjižničarstva i njihove prisutnosti u kulturi, obrazovanju, medijima i javnosti općenito, gradeći mrežu svih dionika života i korištenja knjige;
- zapaženom nacionalnom i međunarodnom suradnjom, uz brojna partnerstva i suradničke odnose, te u skladu s njima provođenje i pružanje usluga i programa ukorak sa svjetskim trendovima.

Predsjednica Upravnog vijeća:

Nataša Tetec, dipl. ing. preh. teh.

Ravnateljica:

dr. sc. Dijana Sabolović-Krajina,
knjižničarska savjetnica

Prilog: Izvješće o radu 2017. - Financijski pokazatelji